

Akademia Europejska

1. spotkanie
20.03.2024

koordynatorka Akademii
Joanna Różycka-Thiriet
j.rozycka@schuman.pl

Temat: Zielony Ład – czy jest potrzebny i realny?

Nasi goście:

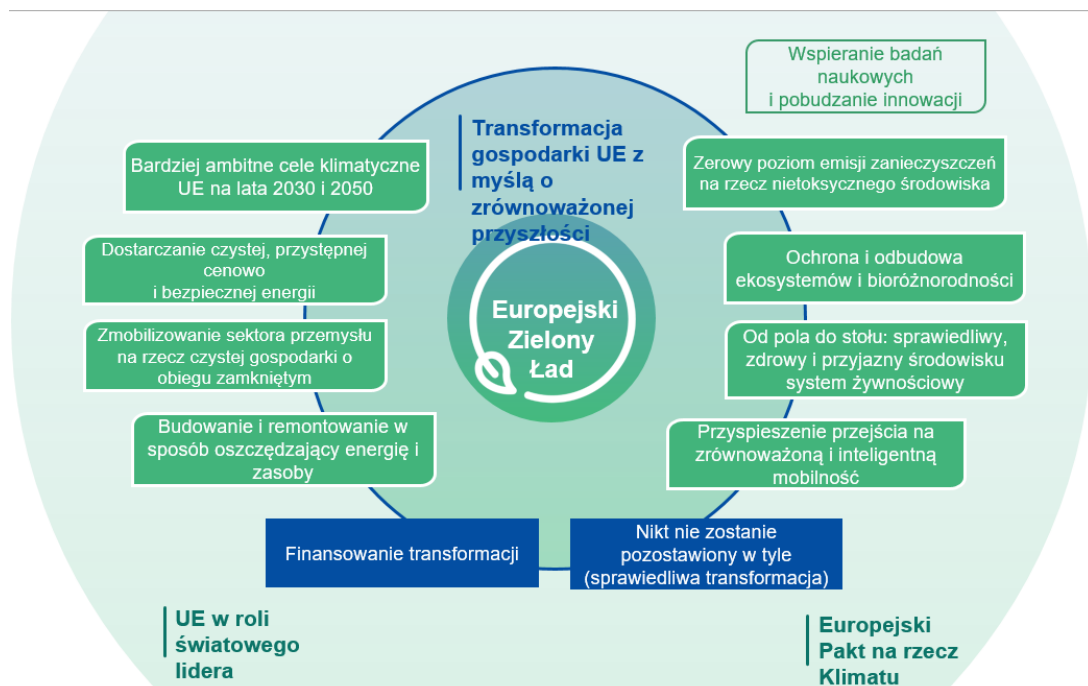
- Krzysztof Mrozek, Polska Zielona Sieć
- Izabela Zygmunt, specjalistka ds. Zielonego Ładu w Przedstawicielstwie Komisji Europejskiej w Polsce

(DOBRZE) POWIEDZIANE

[Europejski Zielony Ład] *Jest to nowa strategia na rzecz wzrostu, której celem jest przekształcenie UE w sprawiedliwe i prosperujące społeczeństwo żyjące w nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce, która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto i w ramach której wzrost gospodarczy będzie oddzielony od wykorzystania zasobów naturalnych.*

Jej celem jest również ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego UE oraz ochrona zdrowia i dobrostanu obywateli przed zagrożeniami i negatywnymi skutkami związanymi ze środowiskiem. Transformacja ta musi przebiegać zarazem w sprawiedliwy i sprzyjający włączeniu społecznemu sposób: na pierwszym miejscu należy stawiać ludzi i nie wolno tracić z oczu regionów, sektorów przemysłu i pracowników, którzy będą borykać się z największymi trudnościami.

- fragment komunikatu Komisji Europejskiej Europejski Zielony Ład z grudnia 2019 roku proponującego działania w różnych obszarach. Nie jest to akt prawny.

SŁOWNICZEK

Strategia „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego – zapowiedziany w Zielonym Ładzie komunikat Komisji dotyczący działań w zakresie rolnictwa. Jej cel to produ-

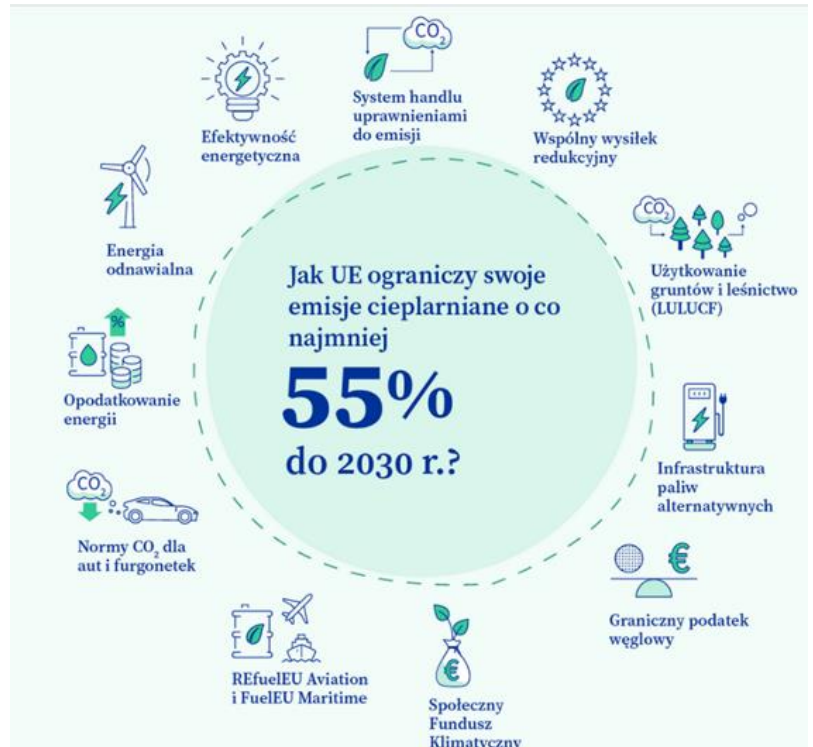
kcja, transport, dystrybucja, marketing i konsumpcja żywności o neutralnym lub pozytywnym wpływie na środowisko, zapewnienie wszystkim dostępu do pełnowartościowej i zrównoważonej żywności przystępnej cenowo (w tym ograniczenie marnotrawstwa żywności, promowanie zdrowszej diety). Komisja zauważa, że trzeba pilnie *zmniejszyć zależność od pestycydów i środków przeciwdrobnoustrojowych, ograniczyć nadmierne nawożenie, wzmocnić rolnictwo ekologiczne, poprawić dobrostan zwierząt oraz odwrócić proces utraty różnorodności biologicznej.*

Europejskie prawo o klimacie – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE. Przekłada cele klimatyczne na obowiązujące przepisy prawa. Weszło w życie w lipcu 2021 roku. Najpóźniej do 2050 roku emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych w Unii Europejskiej mają się równoważyć (co oznacza **neutralność klimatyczną**). Komisja ma też prawo złożyć wnioski legislacyjne w sprawie celu na 2040 rok. W lutym br. Komisja zaleciła, żeby do 2040 emisje netto zmniejszyć o 90%.

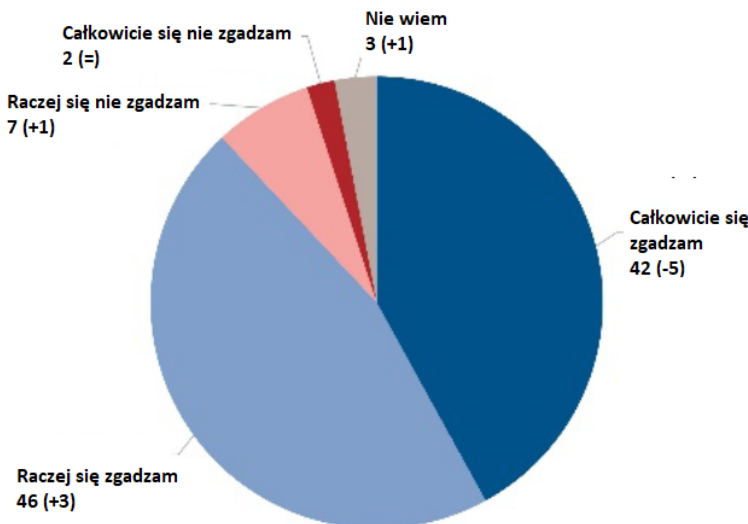
Gotowi na 55 (Fit for 55) – pakiet zmian w unijnych przepisach w zakresie klimatu, energii i transportu zaprezentowany w 2021 roku przez Komisję. Wszystkie wschodzące w jego skład akty prawne zostały już przyjęte. Ma dostosować prawo UE do aktualnych celów do 2030 roku (zmniejszenie emisji o co najmniej 55% w stosunku do roku 1990) i 2050 (neutralność klimatyczna). Jego elementami jest utworzenie Społecznego Funduszu Klimatycznego (ma wspierać działania i inwestycje na rzecz gospodarstw domowych, mikroprzedsiębiorstw i użytkowników transportu w trudnej sytuacji); podnosi unijny cel udziału odnawialnych źródeł energii w miksie energetycznym do 40% do 2030; od 2035 nowe samochody osobowe i furgonetki mają być zeroemisyjne; do 2030 efektywność energetyczna ma być wyższa o 11,7%

W jakim stopniu zgadza się Pan/Pani z następującym stwierdzeniem: powinniśmy zmniejszyć emisje gazów cieplarnianych do minimum, równoważąc pozostałe emisje np. zwiększając obszary zalesione, by uczynić gospodarkę UE neutralną dla klimatu do 2050 roku (% - UE27)

(trzeba będzie też zmniejszyć zużycie energii w budynkach publicznych); reformuje **unijny system handlu uprawnieniami do emisji**.

Źródło: <https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/fit-for-55-how-the-eu-will-turn-climate-goals-into-law/>

Maj/czerwiec 2023 - marzec/kwiecień 2021

Według wyników sondażu Eurobarometru z maja i kwietnia 2023 roku 77% obywateli UE uważa zmiany klimatu za bardzo poważny problem. 63% twierdzi, że w ostatnich 6 miesiącach podejmowało działania zwalczające zmiany klimatu. Najwięcej osób próbowało regularnie ograniczać ilość odpadów i je sortować (70%); 53% próbowało ograniczać zużycie jednorazówek (np. toreb); 37% kieruje się zużyciem energii podczas zakupów sprzętu RTV/AGD; 31% kupowało i jadło mniej mięsa. 28% deklaruje, że regularnie korzysta z ekologicznych alternatyw dla własnego samochodu (rower, transport publiczny itd.) oraz że kupuje i je więcej ekologicznego jedzenia. 11% uwzględnia pozostawiany ślad węglowy planując wakacje lub daleką podróż.

Źródło: Special Eurobarometer 538. Climate Change <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2954>